

הלכות יום טוב – יח

ספיקא דיומא – לענין שהחיינו

רא"ש סוכה פ"ד סי' ד

יש מן הגדולים אומרים דבליל שני אומר זמן תחלה, דזמן לא קאי אסוכה, דאפילו אם היה ליל יום טוב ראשון חול, יצא בזמן דסוכה ... **למה יפסיק בסוכה בין קידוש לזמן.**

שוע"ר סי' כב

א קנה טלית שהיא ראויה ללבוש כמו שהיא בשעת הקנייה, מברך שהחיינו בעת הקנייה, כמו שכתוב בסי' רכ"ג, ובשעת עשיית הציצית לא יברך כלום ... ואם לא בירך בשעת הטלת הציצית ... **יברך שהחיינו בעת לבישה הראשונה, קודם שיברך להתעטף בציצית.**

פרי מגדים שם א"א ס"ק א

ברכת שהחיינו קדמה כבר משעה שהטיל ציצית נגמר הבגד ... **וראוי לברך תחלה שהחיינו.**

שוע"ר סי' תצ

א בכל יום טוב שני של גליות מתפללין כסדר התפלה של יום ראשון, וכן צריך לומר קידוש היום ושהחיינו, ואף על פי שאין אנו נוהגין בו קודש אלא מחמת ספק שנסתפק לאבותינו שלא היו יודעין יום שנקבע בו החודש בארץ ישראל, מכל מקום **אם לא יתפללו בו תפלת יום טוב, או שלא יאמרו בו קידוש היום ושהחיינו, יבאו לזלזל בו לומר שאינו יום טוב כלל, ועל ידי כן יבאו גם כן לעשות בו כל מלאכת עבודה.**

שוע"ר סי' תר

ה אבל יש אומרים שצריך לומר זמן, בין בקידוש ליל שני, בין על השופר, משום שמה שהן נחשבין כיום אחד ארוך אינו אלא מחמת מנהג אבותינו ... וכיון שאבותינו היו מברכין זמן ביום שני, אף שהיו עושין אותן קדושה אחת וכיום אחד, שהרי אם באו עדים אחר המנחה עיקר היום טוב של תורה הוא למחר, ויום ראשון אינו אלא מדברי סופרים, וכחול הוא חשוב לגבי יום שני שבו הוקבע החודש. לפיכך גם לנו יש לברך זמן בליל שני (אף בארץ ישראל), כמו שמברכין בכל יום טוב שני של גליות, כדי שלא לשנות ממנהג אבותינו.

ו והלכה כסברא האחרונה. מכל מקום לכתחלה טוב שיוציא אדם את עצמו מידי ספק ברכה, וילבוש מלבוש חדש ... או יקח פרי חדש ויניחנו לפניו בעת הקידוש, ויברך שהחיינו ויהא דעתו גם על המלבוש או על הפרי ... ואם אין לו בגד חדש ופרי חדש, עם כל זה יברך שהחיינו, שהעיקר כסברא האחרונה:

שוע"ר סי' תרמא

א **שהחיינו היה ראוי לברך בשעת עשייה, אם עושה אותה לעצמו, שהרי היא מצוה הבאה מזמן לזמן ... אבל אין אנו מברכין כלל שהחיינו בשעת עשייה, אפילו אם עושה סוכה לעצמו, לפי שאנו סומכין על ברכת שהחיינו שאומרים בקידוש היום שבליל יום טוב בשביל מצות קידוש היום, שהיא גם כן מצוה הבאה מזמן לזמן, וברכה אחת עולה לכאן ולכאן.**

מ"א שם ס"ק א

ודוקא דבר שעושין אותו משנה לשנה, אבל שופר ומגילה שעושין אותן לכמה שנים, אינו מברך שהחיינו על עשייתן.

שוע"ר סי' תרמג

א סדר הקידוש **בליל א' של סוכות**, בתחלה מברך על היין ואחר כך אומר קידוש היום, ואחר כך יברך לישב בסוכה ... ואחר כך מברך שהחיינו באחרונה, לפי שברכה זו חוזרת על קידוש היום ועל מצות סוכה.

שו"ע סי' תרסב

ב אינו מברך זמן ביום שני על הלולב, אלא אם כן חל יום ראשון בשבת.

לבוש שם

אע"ג שמברכין זמן על השופר ביום ב', לולב שאני, **דממה נפשך יצא בזמן שאמר ביום ראשון, שאם היה יום טוב שפיר יצא, ואף אם היה חול והיום יום טוב אפילו הכי יצא, דלא גרע מאילו היה אומרן בשעת עשייתו שהיה יוצא ולא היה צריך לברך זמן כלל בשעת נטילה. מה שאין שייך לומר כן בשופר, דבשופר אינו חייב לברך בשעת עשייתו.**

מ"א שם

משום **דבלולב אם בירך זמן בשעת עשייה יצא ... ולכן אפילו אי הוי אתמול חול יצא בשהחיינו, דלא גרע משעה עשייה, משא"כ בשופר.**